SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 16. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 1497. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 3 Nov. 1902. | Expedition: Vallingatan 11. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 22:a Årg.

Gillet på Solhaug.

Opera i tre akter af Wilhelm Stenhammar. Texten från Henrik Ibsens skådespel *»Gildet paa Solhaug»*.

Vår kungliga teaters första nyhet under denna säsong har märkligt nog varit en svensk opera, nämligen Wilhelm Stenhammars »Gillet på Solhaug», som sista dagen i förra månaden första gången uppfördes härstädes. Tre à fyra år äldre än tonsättarens andra operaverk »Tirfing», som här hade sin première d. 9 dec. 1898, blef »Gillet på Solhaug» allra först uppfördt på utländsk botten nämligen vid midten af april 1899 i Stuttgart under titeln »Das Fest auf Solhaug». Uppförandet där säges ha skett för fullt hus och under varmt bifall. Efter hvarje akt följde flere inropningar, och hufvudpersonerna, Margit (Schönberger), Signe (Wiborg), Gudmund (Rothmühl) och Bengt (Hromada) sjöngo med hänförelse. Tyska antipatier mot Ibsens diktning tros ha motverkat operans vidare framgång i Tyskland.

Då i vår tid vanligen en ny opera faller genom underhaltig text, så bör icke detta blifva händelsen med ett operaverk som har Ibsens »Gildet paa Solhaug» till libretto. Och hr Stenhammar har troget hållit sig till den norska dikten med vidtagande af några förkortningar. Innehållet af operans

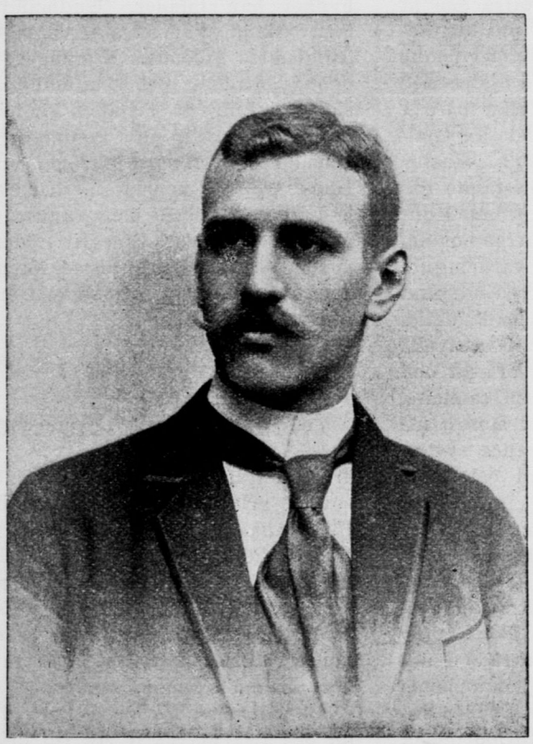

Wilhelm Stenhammar.

Johannes Elmblad.

text må här i korthet anföras, ehuru för mången helt visst bekant. Tiden är fjortonde århundradet. Personerna äro: Bengt Gauteson, herre till Solhaug; Margit, hans hustru; Signe, hennes syster; Gudmund Alfson deras frände, Knut Gäsling, konungens fogde; Erik till Hägge, hans vän; konungens sändebud; tre Bengts tjänare; gäster, herremän och fruar; svenner och tärnor, Gudmunds och Knuts män; drängar och pigor på Solhaug.

Första akten. Scenen är en festsal hos Bengt Gauteson på Solhaug. Rummet, en ryggåsstuga, har dörrar på sidoväggarne och en större sådan i bakgrunden; då denna öppnas visar sig en af höga berg omgifven hafsfjord. Till höger är ett fönster med små blyinfattade rutor och vid detta ett bord. Vid motsatta väggen står ett annat sådant framför en bänk, på hvilken Bengt och Margit tagit plats. Närmast henne vid sidan af bordet sitter Knut Gäsling och vid andra långsidan Erik till Hägge. Knuts män hålla sig i bakgrunden. Stora bägare med öl gå bordet rundt. Erik reser sig och begär såsom Knuts böneman svar på sin fråga om denne kan få Margits syster Signe till hustru. Margit står upp och svarar att Signe får själf afgöra det, hvarför Knut far upp i vredesmod. Margit förklarar att han hört Knut omtalas som en vild sälle, slagskämpe och drinkare, som ej passar till äkta man, men Knut lofvar bättring och har gjort ett löfte att vinna Signe till hustru; han bryter ej ett löfte han gjort. Knut blir då kvarbjuden till det gille, som tillställts på Solhaug af Bengt, hvilken denna dag för tre år sedan hade bröllop med Margit, och aflägsnar sig med sina följeslagare. Gudmund Alfson inträder. Flera år har gått sedan Margit och han råkades. De hade förr haft tycke för hvarandra, men Gudmund hade dragit bort och tagit tjänst hos konungen och Margit blef gift med den rike Bengt Gauteson. Vid återseendet vaknar hos Margit kärleken till Gudmund, hälst som Bengt ej kunnat vinna hennes hjärta och Gudmund nu som fredlös man söker skydd på Solhaug. Han berättar för henne sitt öde. Han hade åtföljt kanslären Audun Hugleiksson då denne skulle från Frankrike föra konungens utkorade brud. Under vägen hade han varit vittne till huru herr Audun och prinsessan i lönn talat kärligt till hvarandra, huru han sett hennes ögon i mörkret glöda och hört syndiga ord från hennes läppar, hvarefter hon försvunnit med kansleren och han helt hastigt sett sig ensam på däcket. Där de suttit fann han en liten flaska med en underbar saft, hvaraf en enda droppe skulle kunna bringa döden — den var ämnad åt kungen. Tre dagar därefter hade de anländt till Norge, men Gudmund hade genast beredt sig tillfälle till hemlig flykt, då han visste att den illistige Audun skulle hos konungen bereda hans ofärd.

Sålunda hade Gudmund blifvit fredlös. På Solhaug känner han sig dock åter lycklig. Han frågar nu efter Signe som var en liten flicka vid hans bortfärd. Han får nu återse henne och finner henne såsom en utslagen ros, skönare än förr. Hon påminner Gudmund att hans harpa är i förvar på Solhaug, skyndar efter den och Gudmund sjunger sedan ett kväde på hennes begäran. Akten slutar med att Bengt inkommer med de till gillet inbjudna gästerna.

Andra akten. Till vänster är den upplysta gillestugan, där det dansas och sjunges, i fonden fjorden, längst till höger en älf som med ett fall tömmer sig i hafvet. Det är en ljus sommarnatt. Knut och Erik utkomma ur huset. Erik framhåller vådan för Knut att trotsa kungens befallning att fånga Gudmund, men Knut säger sig nog veta hvad han gör; därigenom skulle han nämligen ställa sig alltför illa med Bengt och hans fru samt Signe. De aflägsna sig och Gudmund inträder jämte Signe. De finna nu att de älska hvarandra och Gudmund skall uppsöka Margit för att omtala det. Sedan de gått inträder Margit, som fått i tankarna att med giftet i den af Gudmund hittade flaskan röja sin make ur vägen; visste hon blott om hon var älskad af denne. Då Gudmund nu inträder och lockas att framtaga flaskan, hvilken han vill krossa mot berget, lyckas Margit få öfvertaga denna för att offra den åt Necken. Hon låtsar som om hon kastade den i floden men gömmer henne sägande för sig själf: »Nu hjälpe mig Gud, nu må det brista eller bära!» Hon sjunger sedan ett kväde för Gudmund, däri antydande sina känslor för honom, Knut och Erik jämte gäster framträda. Gudmund frågar Knut om han kommer för att gripa honom, men denne ber honom vara lugn i det hänseendet. Knut och Gudmund förtro hvarandra att de båda tänka gifta sig och föremålet för deras tycke finnes här på Solhaug. Margit och Signe lyssna på afstånd till samtalet. Den senare har anförtrott Margit att en stor lycka väntar hennes syster. Samtalet mellan Gudmund och Knut röjer att det är Signe båda eftersträfva. Detta gör dem till fiender och Margit, som hört dem, bringas till förtviflan då hon finner att det är Signe som Gudmund älskar. Knut aflägsnar sig under hotelser. Gillet fortgår emellertid och gästerna utträda i det fria. Gudmund och Margit uppmanas att sjunga och uppstämma kväden anspelande på deras egna förhållanden. Margit öfverväldigas till slut af sina upprörda känslor och faller afsvimmad ned i de närståendes armar.

Tredje akten. Samma rum som i första. Bengt som berusat sig under gillet, följer ut de aftroppande gästerna, hvilka aflägsna sig under sång. Margit inträder, dyster i hågen vid tanken på att Gudmund »i morgon drager ut i världen» och hon får sitta ensam kvar med sin afskydde make. Hon framtager flaskan, tänker bortkasta henne men gömmer henne åter. I detsamma inträder Bengt, pockande på mera öl och vill draga henne ned i sitt knä. Hon sliter sig lös och går till bordet midt emot medtagande en bägare med öl, hvari hon häller giftet och går. Bengt skall just tömma bägaren då en tjänare inrusar, berättande att Knut Gäsling med följe drager upp mot gården. Han griper en yxa och skyndar ut. Signe och Gudmund inträda aftalande om flykt. De ämna ur bägaren dricka ett afsked till hemmet, då Gudmund igenkänner den såsom den bägare, hvarur Margit en gång druckit honom till, när han sist lämnade Solhaug. Han slår därför ut drycken genom fönstret. Margit inkommer, ser bägaren i Gudmunds hand, och i tro att han druckit giftet ropar hon på hjälp. Gudmund, som inser sammanhanget, lugnar henne med att ingen druckit ur bägaren. Inskyndande huskarlar berätta att Knut dräpt Bengt men jämte sina män fångats och bundits. De införas följda af folket på platsen och Knut försäkrar att han endast försvarat sig mot den rasande Bengt samt erbjuder Margit mansbot. Hon förklarar dock att hon endast fordrar att han afstår sina anspråk på Signe, hvilket han bifaller. Gudmund och Signe skola aflägsna sig, då man hör främmande anlända. Konungens sändebud inträder och Gudmund anser sig förlorad, då i stället sändebudet inbjuder honom till konungen, som benådat och rikligen förlänar honom. Hans frände, kanslären, har, sedan konungen upptäckt hans ränker, straffats med döden. Margit träder nu mellan Gudmund och Signe, förenande dem, hvarpå alla uppstämma en lofsång.

Wilhelm Stenhammar

är född i Stockholm d. 7 febr. 1871, son af arkitekten och tonsättaren P. U. Stenhammar och hans maka, född Rudenschöld. Såsom pianist utbildades han här af Richard Andersson, i komposition af Emil Sjögren, J. Dente, A. Hallén och W. Heintze. Elev vid konservatoriet tog han 1890 en vacker organistexamen, studerade 1892—93 pianospel för prof. Barth i Berlin och har utvecklat sig till mästare på detta instrument. Hans första större komposition, »Prinsessan och svennen» för solo, kör och orkester, gafs

på Filharmoniska sällskapets konsert 1892. På kgl. operan uppträdde han 1894 med sin pianokonsert, som sedan gjort honom bemärkt i utlandet och har gjort sig såsom pianist mycket värderad såväl här som i Danmark och Tyskland. Såsom sådan har han flera år medverkat i Aulinska kvartetten, föranstaltade 1895 tillsammans med pianisten Knut Bäck intressanta musikaftnar och har biträdt på en mängd konserter. Sistnämnda år uppfördes å kgl. operan en ballad af honom, »Florez och Blanzeflor» för bariton och orkester. »Snöfrid» och »I rosengården» äro ett par andra af honom skrifna körverk. Den stora »Kantat» han komponerade till öppnandet af Stockholms-utställningen 1897 är ett framstående verk. Flere sånger och pianosaker ha af honom komponerats och utgifvits, och tre stråkkvartetter har han fått uppförda af Aulinska kvartettsällskapet, hvari han är en af de medverkande. Hans första verk för scenen som här uppfördes, komponeradt för det nya operahusets invigning, var musikdramat »Tirfing», hvars première ägde rum d. 9 dec. 1898. »Gillet på Solhaug», var, som redant sagts, tidigare skrifvet. Året förut gafs på en symfonikonsert å kgl. operan ett orkesterverk, »Exelsior», symfonisk uvertyr, af Stenhammar. Hr Stenhammar har äfven visat sig vara en god dirigent. Såsom sådan fungerade han i Filharmoniska sällskapet 1897—1900. Såsom kgl. hofkapellets dirigent vid symfonikonserter debuterade han i okt. 1897 och ledde flere sådana konserter samt utnämndes 1900 till 2:e hofkapellmästare, då han afsade sig dirigentbefattningen i Filharmon. sällskapet. Sin tjänst i hofkapellet lämnade han vid slutet af vårterminen 1901. Sedan 1900 är hr Stenhammar ledamot af K. Musikaliska akademien i Stockholm.

Johannes Elmblad.

Med »Gillet på Solhaug» och dess uppsättning afslöt herr Elmblad sin mer än femåriga förtjänstfulla verksamhet såsom Kgl. teaterns regissör. Det är beklagligt att dess styrelse ej kunnat bereda honom tillräckliga ekonomiska fördelar, motsvarande det trägna och maktpåliggande arbete som är förenadt med regien af en lyrisk scen, ett värf som också kräfver en instiktsfullhet, en erfarenhet och humanitet som få torde besitta i så hög grad som hr Elmblad. Hans öfverflyttande till den stora Metropolitanoperan i New-York är ett bevis på huru vidt och hur högt hans förmåga uppskattas.

Det var den 26 mars 1897, som herr Elmblad tillträdde regissörskapet vid vår opera efter den afgående hr Rundberg. Jämte detta erhöll han också anställning vid densamma i egenskap af lyrisk artist. Såsom sådan har han, som bekant, länge årligen medverkat vid festspelen i Bayreuth och äfven under senare år gästat flere utländska scener specielt framhållen såsom dramatisk sångare. I Wagners musikdramer är det Fafner, Hunding och Hagen, hvilka tillhört hans repertoar, för hvilken här ej fullständigt kan redogöras i denna korta uppsats.

Under den tid hr Elmblad nu verkat vid vår opera såsom lyrisk konstnär har han utfört följande partier: Falstaff i »Muntra fruarna», Rocco i »Fidelio», Bartholo i »Figaros bröllop» och »Barberaren», Angantyr i »Tirfing», Hunding i »Valkyrian», Clemens i »Valdemarsskatten», Osmin i »Enleveringen», Daland i »Den flygande Holländaren», Tristan i »Martha», Utobal i »Josef i Egypten», Konungen i »Aida», Cornelius i »Nürnbergerdockan», guvernören i »Don Juan», lord Kockburn i »Fra Diavolo», Kasper i »Friskytten», Marcel i »Hugenotterna», Zigenaren i »Tifania», Omar i »Abu Hassan», landtgrefven i »Tannhäuser» och Fafner i »Rhenguldet». Det skulle blifva för vidlyftigt att uppräkna de operor, hvars förtjänstfulla uppsättning han har haft att ombesörja på den nya operascenen.

Johannes Wilhelm Samuel Elmblad är född d. 29 aug. 1853 i Kärda (Jönköpings län), son af lektorn vid Stockholms gymnasium P. M. Elmblad och hans maka, född Rappe. Han studerade musik vid konservatoriet härstädes 1870—74, hade sedan Arlberg och Joh. Stockhausen till sånglärare. I utlandet verkade han sedan först endast som konsertsångare men öfvergick därpå till scenen. Såsom operasångare har han haft anställning i Dresden (1879), Hannover och Prag (1884), Newyork (1887), Berlin (1888), åter i Prag (1890) och Breslau etc. På Stockholms opera har hr Elmblad gästat 1887 och 1894.

Vi måste nu inskränka oss till dessa biografiska notiser. Utförligare biografiska uppsatser äro införda i denna tidning 1892 och 1897.

Något om pianistisk salongsmusik.

IV.

Jämte Heller, Henselt, Jensen och Th. Kirchner, hvilkas pianokompositioner af ofvannämnda slag anförts, ha vi att påpeka ännu några tonsättare af deras samtida. Början må då göras med

Robert Volkmann (1815—1883). Född i Sachsen, blef han efter musikstudier i Freiberg och Leipzig musiklärare i Prag 1839 och därefter i Pesth 1842, där han sedan med undantag af ett vistande i Wien (1854—58) tillbragt sin lefnad, under senare år såsom professor vid landets musikakademie. Volkmann rönte stort inflytande af Schumann och sedan af den ungerska nationalmusiken. Hans betydande kompositioner för orkester och kammarmusik (symfonier, serenader, stråkkvartetter m. m.) att förtiga må af pianokompositionerna följande verk påpekas.

Fyrhändiga sådana äro: »Musikalisches Bilderbuch» (op. 11), »Ungarische Skizzen» (op. 24), »Die Tageszeiten» (op. 39), »3 Märsche» (op. 40), »Sonatine» (op. 57), hvartill komma bearbetningar af tvåhändiga stycken (op. 21, 22, 40) samt orkester och kammarmusik. Gå vi nu till de tvåhändiga ha vi att märka: »Buch der Lieder» (op. 17, 3 häften), »Vischegrad» (op. 21, 12 musik-dikter), båda i ungersk stil, äfvensom delvis »Wanderskizzen» (op. 23). Nästan alla stycken utmärka sig för präktig melodik, fängslande rytm och dramatisk liffullhet. Särskildt kan framhållas »Festliche Marsch» i $^5/_4$ takt (op. 17, 3), med den behagliga mellansatsen, »Andante religioso» (op. 17, 6) med sin ypperliga stegring, »Ernste gang», med sin om Schubert påminnande harmonik, »Im Walde», (op. 23, 2), den intagande melodien »Liebliche Au» (op. 23, 3). Musikaliskt värdefulla och att rekommendera för första undervisningen äro »Lieder der Grossmutter» likasom ofvannämnda Sonatine och »Tageszeiten».

En stor produktion, äfven musiklitterär, har Ferdinand Hiller utvecklat (nära 200 verk). Född 1811 i Frankfurt am Main, var han från 1850 bosatt i Köln, dirigent för de stora konserterna där och konservatorie-direktör; han dog där 1885. H. var utmärkt pianist och lärare. Utom större pianokompositioner (konsert, sonater etc.) har man af honom: för fyra händer »Operette ohne Text»; för två händer: »Rêveries» (4 häften) Capricen, Impromptus, Rondos, Marscher, Walzer m. m. Ett häfte »Aus dem Soldatenleben» (op. 146) kan särskildt påpekas, och hans »Rhytmische Studien» (op. 52) innehålla värdefullt material. — Nästan alldeles på samma tid som Hiller lefde Karl Grädener (1812—1883), född i Rostock och död i Hamburg. I yngre år verkade G. tre år i Helsingfors såsom violoncellist, grundade 1851 en sångakademi i Hamburg, var 1862—65 konservatorielärare i Wien och därefter sådan i Hamburg. Grädener intresserar mindre genom melodisk rikedom än genom harmonik och stämföring. Hans pianostycken räknas bland de bästa

efter Schumann. Bland dem må nämnas »Fliegende Blätter» (op. 5, 27, 31), »Fligende Blättchen» (op. 24, 33, 43) och »Phantastische Studien und Träumerein» (op. 52. Häft 1 o. 2). En ännu lefvande pianistisk pedagog, pianovirtuos — utmärkt Mosart-spelare — och tonsättare af äldre skola, slutande sig till Mendelssohn, är Karl Reinecke. Född 1824 i Altona har han från 1860 varit kapellmästare i Leipzigs Gewandhaus-orkester och konservatorielärare därstädes. R. gjorde sin första konsertresa 1843 till Danmark och Sverige, var 1846—48 hofpianist i förstnämda land hos konung Cristian VIII, lefde sedan i Paris, Köln etc. till dess han stannade i Leipzig. Jämte goda sonatiner och etyder (op. 137), kunna framhållas hans »Lieder der Nacht» (op. 31), »Mädchenlieder» (op. 88, 3 häften), »Bilder aus Süden (op. 86, 4 fantasistycken) m. m. — En gedigen komponist är Rob. Schumanns halfbroder Woldemar Bargiel (1828—1897), från 1874 professor vid högskolan för musik i Berlin, där han äfven var född. Af hans pianomusik påpeka vi främst en »Suite» (op. 21) i A moll, vidare en annan »Suite» (op. 31), »Festreigen» (op. 11. Heft. 1 o. 2), »8 Pianofortestücke» (op. 41), »Fantasie» (op. 19) och »3 Charakterstücke» (op. 8).

Epokgörande på pianomusikens område blef Franz Liszt (1811—1886), världens förnämste pianovirtuos, som genom sina briljanta och svåra kompositioner för pianot skapade en ny teknik för detta instrument. Den ungerske tonkonstnärens och abbéns lefnad och konstnärsverksamhet, såsom virtuos, lärare och komponist är allmänt bekant. Af hans verk för pianot äro från virtuoskonserter mest kända hans båda pianokonserter och 15 ungerska rhapsodier, hans »Paraphraser» och »Transkriptioner». Af Liszts i allmänhet svårspelta pianosaker kunna såsom både vackra och mera tillgängliga nämnas hans »Consolations», särskildt n:o 2, 3, 5, 6. Vackra stycken finner man också i »Années de Pélerinages» och i »Harmonies poétiques et religieuses», etc. Hans etyder äro af värde för det virtuosmessiga pianospelet. — En komponist som hör till Listzs skola är Joachim Raff (1822—82). År 1850 följde Raff Liszt till Weimar, lefde 1859—77 i Wiesbaden och stod från sistnämnda år i spetsen för Hoch'ska konservatoriet i Frankfurt am Main. Hans talrika pianokompositioner äro mestadels nu föråldrade. Af dem må emellertid nämnas hans »Suiter» i A-moll (op. 69), C-dur (op. 71), E-moll (op. 72), D-moll (op. 91), G-moll (op. 162) och den Sophie Menter tillegnade op. 204 med den omtyckta Rigandon. Andra beaktansvärda tonskapelser af R. äro »Frühlingsboten» (op. 35) och »Metamorphosen» (op. 74). — Till samma skola hör Felix Dräseke (f. 1835) från 1884 lärare i komposition vid konservatorium i Dresden. Bland hans pianoverk framstå »Fata morgana», en ghaselenkranz (op. 13) och »Dämmerungsträume» (5 stycken, op. 14). — Nyare tids tyska komponister för pianot, hvilka skrifvit vacker och värdefull salongsmusik äro Philipp (f. 1847) och hans bror Xaver Scharwenka (f. 1850), Julius Röntgen (f. 1855) och Felix Dreyschock (f. 1860). En komponist, som här äfven förtjänar omnämnas är Nikolai von Wilm (f. 1834 i Riga; 1860—75 lärare i pianospel och teori vid Nikolai-institutet i Petersburg). Wilm är en mycket produktiv tonsättare på pianomusikens område, som af honom riktats med hufvudsakligen mindre stycken af instruktiv art och lättare salongsstycken af nobel uppfinning och verkligt musikaliskt värde. I salongsmusik af sådant slag, speciellt instruktiv sådan, intager i vår tid Ludvig Schytte (f. 1848 i Aarhus) ett framstående rum.

Musikpressen.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit:

för violoncell:

TROBÄCK, FREDRIK: *Skalor, Terser och Treklanger* med noggrannt utsatt fingersättning m. m. Kr. 1: 50;

för Cornet (Piston) Althorn och Tenorhorn:

ROSELLI, R. R.: *Skola.* Pr. 5 kr;

för piano 2 händer (Det Nordiske Forlag, Köpenhamn):

ALFVÉN, HUGO: *Skärgårdsbilder.* Tre klaverstycker. 1 Solglitter; 2 Natt; 3 Böljesång. Op. 17. Pris 2 kr.

De af k. kammarmusikus, dir. Fr. Trobäck utgifna öfningarna föregås af ett litet förord hvari det heter: »Då, som bekant, skalor, terser och treklanger utgöra grunden vid studerandet af hvarje instrument och intet hittills utgifvet verk för violoncell innehåller dem fullständigt hoppas utg. att detta lilla arbete skall blifva välkommet för den mera försigkomne violoncellisten äfven som för amatören, då det lätt kan studeras på egen hand. Arbetet uppgifves som användt vid konservatorierna i Stockholm och Leipzig. Rosellis Skola för Cornet etc. rekommenderas af musikdirektörerna J. G. Kjellberg och Adolf Johnsson (lärare vid konservatorium) såsom den enklaste, mest lättfattliga och bästa lärobok för nybegynnare i behandling af nämnda instrument.

Alfvéns skärgårdsbilder för piano innehålla mera djuptänkt än populär musik. Enklast är n:o 1. »Natt» är ett verkligt nattstycke af mystiska harmonier men af stämningsfull karaktär. »Böljesång» rör sig med upp- och nedgående arpeggier och växlande modulationer.

Litteratur.

Det Nordiske Forlag, Köpenhamn, har utsändt:

Illustreret Musikhistorie. En fremstilling for nordiske læsere, af Hortense Panum og William Behrend. Levering 29 o. 30, à 1 krone.

Fortsättning af detta rikt illustrerade, intressanta verk har utkommit under senare hälften af detta år med dessa båda häften. Det näst föregående utkom förra året med fortsättning af det i 27 häftet börjande 13:de kapitlet, som har följande innehåll: Klavermusikens udvikling. — Virtuosernas periode. — Moscheles. — Thalberg. — Klavergenierne. — Chopin. — Fr. Liszt. — Moderne klaverspillere af Liszts skole. — Violinspillets udvikling og dets berømte Mestere. — Andre udøvende kunstnere. I början af h. 29 slutar detta kapitel och det 14:de har till innehåll: Richard Wagner, hvarefter i slutet af 30:de häftet vidtager 15:de kapitlet, hvars innehåll är följande: Rich. Wagners samtidige i Italien, Frankrig og Tyskland. — Verdi. — Gounod. — César Franck. — Brahms. — Bruckner. — Oversigt over de sidste aartiers musik og musikere i de tre nævnte lande. — Musiken udenfor disse hovedcentrer: i Rusland, England, Schweiz, Holland, Belgien og Bøhmen. — Musikvetenskablige forskere og forfattere i den nyere tid.

Illustrationerna i 29:de häftet utgöras af: porträtt (2) af Rich. Wagner, Paganini, Ch. de Bériot, H. W. Ernst, Joachim, Wilhelmj, kon. Ludvig II; vidare Wagners födelsehus, 2 karrikatyrbilder af Wagner, slutscen i 2:a akten af »Valkyrian» (Siegmunds död), 3 notillustrationer (Wagnermusik) och Liszts notskrift. — 30:de häftets illustrationer äro följande: En matiné hos Fr. Liszt (bilder af honom, Kriechuber, Berlioz, Czerny och Ernst), porträtt af Schnorr v. Carolsfeld,* Wagner med sonen Siegfried, arkitekten Semper, Rich. Wagner (från hans

* Operasångaren Ludvig Schnorr v. Carolsfeld, som kreerade Tristans parti i Wagners »Tristan och Isolde». Namnet Schnoor, i st. f. Schnorr, förekommer i häftet på ett par ställen.

senare år), Wagner, efter Lenbach, Giuseppe Verdi; vidare: Wagner som instruktör i Bayreuth, 4 Wagner-karrikatyrer, Wagners handskrift och notskrift, vyer af festspelsteatern i Bayreuth, villa Wahnfried och palazzo Vendramin (der Wagner dog), genomsnitt af Bayreuth-orkestern, samt det inre af »Prinzregent-teatern i München.

Den japanska musiken.

I Japan gifves det fyra från hvarandra noga begränsande klasser af musici. Till den första höra »Gakkounine», personer, som inneha de högsta samhällsplatser och som icke blott äro utmärkta exekutörer på sitt instrument, utan tillika fullproppade med den japanska tonkonstens alla teoretiska hemligheter och lagar. I äldre tider lär det till och med hafva händt att furstar sökte inträde i denna klass. Dessa konstnärer utföra musik blott i templen vid religiösa fester samt ha ett rikligt notbibliotek börjande från så gamla tider, att textstilen å de äldsta exemplaren omöjligt kan af de nu lefvande dechiffreras.

Den följande musikklassen i nedåtgående skala är »Guenin», hvilken handhafver den världsliga musiken i den högre stilen. Medlemmarne af denna klass äro i rang lika med köpmännen. Till denna kategori böra vi äfven räkna »*taikunens*» hofkapell, kalladt »*Nô*». Dessa musici spela mest hos de furstliga, och då hvarje liten daimio gerna stoltserar med en talrik svit, håller täta festligheter med fyrverkeri, dans, ja till och med kämpalekar, är det klart, att dessa orkestrar ha en ganska trägen sysselsättning. Den tredje klassen »*Kengio*» likasom den fjärde »*Kotô*» utgöras af blinde, hvilka man möter öfver allt i Japan. De spela och sjunga sina egendomliga melodier och sånger till den stora massans uppbyggelse. Spelmannen sitter nedhukad och håller sin *Kokiuo*, en sorts violin, stödd på en metallpinne. Strängarna äro genomdränkta med vax. Sedan han ingnidit sina händer med stärkelse, angriper han instrumentet med en stråke, den han förer med tummen och pekfingret. Taglen å densamma hänga under pauserna slappa, men spännas med fjärde fingret för hvarje stråktag. Dessa blinda musici åtnjuta ej obetydligt anseende och äro ej utan anor, ty japanernas berömdaste episka dikt, *Feike-monogatari*, d. ä. Feike dynastiens historia, föredrogs i närmaste tiden efter år 1183 af en blind sångare vid namn *Seobuts*. Detta epos är nu tryckt och upptager ej mindre än tolf band.

Några af dessa blinda virtuoser ha första strängen af sitt instrument stämd en oktav högre än vanligt, hvilket utgör ett utmärkelsetecken för de skickligare. Sången är aldrig den viktigaste delen i föredraget, utan ledsagar i oktavgångar principalstämmans klagande melodier.

De japanska musikinstrumenten indelas i två hufvudgrupper, de »*rena*» och de »*orena*» instrumenten, icke som skulle man ha rättighet att på de senare spela falskt eller illa, utan dessa epitet antyda blott, att de förra uteslutande användas för kyrkomusiken och de senare för den världsliga. Till den förra gruppen höra stämflöjterna, schoschii, hvilka ersätta stämgafflarna hos oss. De innehålla det japanska tonsystemets alla tolf kromatiska toner. De äro af bamburör och försedda med vibrerande tungor. För att hindra dessas rostande är flöjten konstruerad så, att man ej blåser i instrumentet, utan genom sugning drager den yttre luften in i röret (alldeles såsom vid de moderna amerikanska orgelharmoniums). En annan stämapparat består af en ask af japanskt lackérarbete med inneliggande tolf rör. En annan innehåller blott sex rör med tungor i båda ändarne. Stränginstrumenten sönderfalla i två grupper: sådana, som strykas, och sådana, som knäppas såsom en gitarr eller mandolin.

Af slaginstrument finnas tre olika varieteter; en art med utspändt skinn, hvilket under musiceringen bearbetas med en träbult eller trumpinne; en annan art består åter af dels enkla, dels sammankopplade metallskifvor, och slutligen ett träinstrument, ett slags varierad form af »slagzittra», med tre strängar, hvilka sättas i vibration medelst ett plectrum.

I Miako i Jeddo kan man få höra *Baiaschi*, en af japanernas bästa orkestrar, sammansatt på följande sätt:

2 Taiko-gata (trumslagare).
2 Fouy-gata (flöjtister).
2 Schoschicirikki (blåsare på rör med tungor).
1 Kane-gata (triangelslagare).
2 Outai-gata (sångare).

Det japanska tonsystemet har en religiös grundval, med tagen hänsyn till naturkrafterna, himmelstecknen och årets indelning. I Japan eger talet 5 en kabbalistisk betydelse och är heligt. Skalan omfattar följande fem grundtoner, hvilka dock ej gå i diatonisk jämn stegring:

1 Kiou (Tempel, Herre).
2 Scho (Handel, Tjenare).
3 Kakau (Valdthorn, bonde).
4 Tschi (Sak, ting).
5 Ou (Penna, sinnebild af det abstrakta).

Dessa toner utgöra grundstommen i de efter årets tolf månader uppräknade tolf tonarterna, hvilka äro följande:

		i vårt tonsystem begynnande med
1. Tairio	Januari	e
2 Taisokou	Febr.	f
3 Kioschô	Mars	ges
4 Kossen	April	g
5 Tschourio	Maj	as
6 Sonischine	Juni	a
7 Ringschou	Juli	b
8 Isokou	Augusti	h
9 Naurio	Sept.	c
10 Bouiki	Oktober	des
11 Oschô	Nov.	d
12 Kôschô	Dec.	es

Orsaken till denna uppställning lär vara den, att man i Japan tror, det vinden under fortvaron af en månad alltid åstadkommer en ljudvåg, som bildar en af de fem tonerna i sagda månads skala. Om sättet att söka de fyra öfriga tonerna till skalan, då den första är gifven, ger oss denna sista sats upplysning.

Begynna vi t. ex. från *Tairio*, få vi nästa ton i denna tonart, om vi räkna medsols åtta månader framåt. Den åttonde månaden är då *Isokou*, hvars hufvudton då blir den andra tonen i *Tairio*-skalan. Tredje tonen få vi genom att från *Isokou* räkna sex steg tillbaka, alltid med den sista utgångstonen som *Kioschô*, hvars hufvudton då blir det tredje tonsteget i den sökta skalan. Härifrån räkna vi åter åtta steg framåt och få då i månaden *Bouiki* den fjärde tonen. Den femte tonen erhålles åter genom räknandet af sex månader tillbaka från sistnämnda månad som ett, då vi komma till *Tschourio*. Med kännedom af dessa månaders motsvarande tonsteg hos oss låter därför *Tairio*-tonarten sålunda:

es,	b,	f,	c,	och g.
Kiou,	*Schô,*	*Kakou,*	*Tschi,*	» *Ou.*

De öfriga tonarterna fås på samma sätt genom att alternerande räkna åtta månader framåt och sex tillbaka. Noterna, som skrifvas från höger till vänster och uppifrån och nedåt, äro mycket primitiva och ofullständigt uttryckande styckets rytm och instrumentering, hvadan man med bifogade stafvelser är tvungen att antyda t. ex. genom ett »ra ra ra», att blåsinstrument med tungor skola användas.

Den japanska tonsättningen eger naturligen tonförbindelser, hvilka i västerlandet ingalunda räknas till harmonierna. Man möter oktav- och kvintgångar med ett förslag, som är ett och ett halft tonsteg högre, och till och med en och annan »nona» hör icke till sällsyntheterna.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Okt. 19. ADAM: *Konung för en dag.* — 20, Nov. 1 BIZET: *Carmen* ($^1/_{11}$ Carmen: fru Sigrid Arnoldson, gäst). — 22, 26 R. WAGNER: *Valkyrian.* — 23 WEBER: *Oberon* — 25 THOMAS: *Mignon* (Mignon: fru Sigrid Arnoldson, första gästupptr.). — 28 GOUNOD: *Romeo och Julia* (Julia: fru Arnoldson, gäst; Romeo, Paris, Tybald: hrr Ödmann, Strandberg, Nordqvist). — 29 PUCCINI: *Bohème* (Mimi, Musette: fruar Hellström, Bartels; Rodolphe, Marcel, Schaunard: hrr Nyblom, Mandahl, Ericson). — 31, Nov. 2 WILH. STENHAMMAR: *Gillet på Solhaug*, opera i 3 akt. Text från H. Ibsens skådespel »Gildet paa Solhaug». Öfvers. af Sigrid Elmblad. (Margit, Signe: fruar Jungstedt, Lindberg; Bengt Gauteson, Gudmund Alfson, Knut Gässling, Erik till Hägge, konungens sändebud: hrr Söderman, Nyblom, Nordqvist, Mandahl, Wallgren; tre tjänare: hrr Bröderman, Ericson, Tidlund). — Nov. 3 R. WAGNER: *Den flygande Holländaren* (Holländaren: hr J. Forsell, gäst).

Vasa-teatern. Okt. 16—nov. 3 GENÉE: *Sjökadetten* — 19, 26, nov. 2 *Vermländingarne,* (matiné).

Olympia-teatern. Okt. 25—nov. 3 WEINBERGER, CARL: *Primadonnan*, operett i 3 akt. af E. Buchbinder och J. Hattke, öfvers. af Björn Halldén. (Adrienne: fru Anna Pettersson-Norrie; Lotte, Fritz: frkn Kolthoff (deb.), Eklöf; Menzel, Macbetson, Starke, Lagrandière: hrr Söderlund, Strömberg, Sjöholm, Haxell.) — Okt. 26, nov. 2, *En söndag på Amager* (Lisbeth: fru Anna Lundberg, — matiné.)

Musikaliska akademien. Okt. 21 KONSERTFÖRENINGENS 1:a abonnementskonsert. 1 Beethoven: Symfoni N:r 4, B-dur, op. 60; 2 César Franck: »Variations sérieuses» för piano (hr Stenhammar) och ork.; 3. Peter Cornelius: uvertyr till operan »Barberaren i Bagdad»; 4 Franz Berwald: Symphonie sérieuse, G-moll. Dirigent: hr Tor Aulin.

Vetenskapsakademien. Okt. 22. Konsert af violinisten AXEL RUNNQVIST. Biträdande: frkn Mandis Ågren, Märtha Olsson. — 24 konsert af violin. frk EBBA HJERTSTEDT. Biträdande: hr Wilh. Stenhammar. — 29 Romansafton af frk MANDIS ÅGREN. Biträdande: hr Wilh. Stenhammar.

Musiksäsongen har i slutet af förra månaden varit händelserik. På kgl. teatern började Sigrid Arnoldson gästa och en ny svensk opera hade sin première, en ny teater, Olympia-teatern (f. d. cirkusbyggnaden på Östermalm), öppnades, hufvudsakligen för operetten; Konsertföreningen gjorde sin första debut och tre andra konserter gingo af stapeln.

Sigrid Arnoldson har här, som anorstädes, firat triumfer äfven denna gång och nu i ett för oss nytt parti nämligen Carmens. Hennes röst tyckes fylligare än förr, i sin konstnärliga sång och behagliga, med fina detaljer fängslande framställning är hon sig lik. Vid hennes uppträdande, som Mignon, Julia och Carmen har salongen varit fylld, bifall och framropningar rikliga och blomstergärd har icke heller saknats. Gästspelet har ej ännu afslutats då detta skrifves.

Stenhammars opera »Gillet på Solhaug», hvars textinnehåll här förut anförts, vann ganska stort bifall vid första uppförandet. Efter operans slut inropades tonsättaren och äfvenså dess regissör hr Elmblad, som därmed fick mottaga en tacksam hyllning vid hans afgång från regissörskapet vid kgl. teatern. Stenhammars musik till Ibsens skådespel är naturligtvis deklamatorisk och följer Wagner så väl häruti som i orkesterbehandlingen. Hufvudstämningen i »Gillets» musik är lyrisk och flera stycken, kväden i balladform och nordisk folkton äro inflätade i stycket. Äfven körerna, dans- och marschmusiken har denna karaktär. Dessutom innehålla Margits, Signes och Gudmunds deklamatoriska sångpartier många vackra melodiska fraser. Den musikdramatiska formen undgår dock ej att verka med tröttande longörer, då mycket i texten ej lämpar sig för musikalisk framställning. I instrumentationen har hr Stenhammar redan här följt den nyare riktningen efter Wagner.

Olympiateatern började sin säsong med en ny operett »Primadonnan» (se ofvan), som utan att vara originell — reminiscenser från »Boccaccio» etc. saknades ej — delvis innehöll god musik. Fru Anna Norrie, fröknarna Eklöf och Kolthoff vunno mycket bifall med sång och spel likaså hr Strömberg med sin burleska komik. Libretton var emellertid en röra af scener och situationer, som gjorde pjesen dramatiskt underhaltig.

Konsertföreningens debut var en stor seger. Åhörarne fyllde salongen och konungen, kronprinsen samt prins Carl med gemål bevistade konserten. Det bifall hr Aulin och hans stora orkester ej mindre än solisten, hr Stenhammar, skördade var rikt och välförtjänt. Början af Beethovens B-dur-symfoni, inledningsnumret, var något ojämn, men allt gick för öfrigt utan vank till särskildt beröm för dirigenten. Andra numret, César Francks variationer för piano och orkester, är ett förträffligt verk med vackra melodiska motiv och utmärkt instrumentation, stundom i form af dialog mellan pianot och orkestern. Den därefter följande uvertyren till »Barberaren i Bagdad» af Peter Cornelius är en intressant komposition. Den lilla operans uppförande här var för ett par år sedan tillämnad. Slutet af konserten utgjorde Berwalds genialiska G-moll-symfoni, som representerade tonsättaren på svenska orkesterkonserten i Paris 1900. Konsertens program innehöll upplysningar om de verk som framfördes och deras tonsättare.

Om öfriga konserter måste vi fatta oss mycket kort. Hr Runnquist, som gjort sig vår publik bevågen med sin vackra violinisttalang, hade stor framgång på sin konsert, hvarvid han utförde 1:a satsen i Beethovens violinkonsert, Air och Preludio af Bach samt Brahms D-moll-sonat op. 108 tillsammans med fröken Märtha Ohlsson, som för öfrigt ackompanjerade och spelade solo »Nocturne» af Grieg och »Etude de concert» af Agathe Backer. En ung svensk sångerska, fröken Mandis Ågren biträdde med sånger af Sjögren, debuterande därmed hos oss; i Norge har hon förut låtit höra sig flera gånger. Med en behaglig röst och godt föredrag förenade hon en intagande apparition.

Violinisten fröken Hjertstedt, dotter af svenska, i Amerika bosatta föräldrar, gjorde ock debut här på sin konsert. I Vieuxtemps' D-moll-konsert n:r 4 samt i Saint-Saëns »Rondo Capriccioso» inlade hon mycken schwung och spelade för öfrigt Romans och Polonaise af Wieniawski. Hennes talang synes dock fordra ytterligare utbildning. Hr Gustaf Sjöberg biträdde med sånger af Sjögren (»Bergmanden») och G. Norén, och hr Stenhammar ackompanjerade. — Fröken Ågren vann på sin egen konsert lifligt bifall med sånger af Schubert, R. Wagner, Sinding, Sjögren, Grieg, C. Franck, W. Stenhammar och Backer-Gröndahl. Äfven hon hade vunnit till ackompanjatör hr Stenhammar, som äfven lät höra solonummer, nämligen »Ave Maria» af Fr. Liszt samt af Chopin Mazurka och Vals, särdeles med den senare framkallande intensivt bifall.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Skådespelaren vid Dramatiska teatern, hr Georg Törnqvist har af K. teaterns styrelse antagits att från d. 1 november tills vidare under spelåret uppehålla befattningen som sceninstruktör vid operan. I hofkapellet har, glädjande att omtala, konsertmästaren Lars Zetterqvist åter inträdt i tjänstgöring.

Johan Svendsens konserterande i Stockholm har nu verkligen kommit att äga rum i denna månad.

Öfverintendenten Axel Burén, operans chef, fyllde d. 20 okt. 60 år och blef då festligt firad å scenen, där teaterns hela personal var samlad. Sedan han hälsats med Josephsons »Vårt land», sjunget af en manskör under hofkapellm. Nordqvists ledning, tolkade operasångaren C. F. Lundqvist personalens sympatier för sin chef. Ett konstnärligt skrin med fotografier af operapersonalen öfverlämnades därefter till honom. Samma dag fick han, såsom mångårig ordförande i Filharmoniska sällskapet, från detta mottaga en textad lyckönskningsadress.

Musikaliska akademien höll d. 30 okt. under ordförandeskap af vice præses,

expeditionschefen Karl Silfverstolpe, ordinarie månadssammankomst, hvarvid anmäldes k. remisser, däribland en från justitiedepartemanget å riksdagens skrifvelse i anledning af väckta motioner om ändring af § 14 i lagen angående äganderätt till skrift den 10 augusti 1877. Enligt akademiens beslut skulle i allmänna tidningarna inflyta tillkännagifvande om, att de, som kunna vara af ärendet intresserade, äga tillfälle att hos akademiens sekreterare taga del af riksdagens skrifvelse samt att före den 1 december till sekreteraren inkomma med de yttranden, till hvilka de kunna finna sig föranlåtna.

Vidare beslöts, att ett Jenny-Lindsstipendium à 3,000 kr. för år 1903 skulle kungöras till ansökan ledigt.

Inbjudning anmäldes från »K. akad. Hochschule für Musik» i Berlin att öfvervara invigningen af de k. akad. högskolornas för de bildande konsterna och för musik nya byggnader. Med anledning häraf har musikkonservatoriets direktör, dr Vilhelm Svedbom, fått i uppdrag att vid invigningshögtidligheterna representera akademien.

Till sist anmäldes gåfva af porträtt från hr I. A. Bonnier till akademiens porträttsamling.

Vid Brysselstråkkvartettens abonnemangskonserter i vetenskapsakademiens hörsal komma att utföras, å konserten den 18 november: Beethovens stråkkvartett op. 127 Ess-dur, Griegs stråkkvartett op. 27 G-moll och Haydns kaiserkvartett C-dur; å konserten den 19 november: Beethovens stråkkvartett op. 59 F-dur, Vincent d'Indys stråkkvartett op. 35 D-dur och César Francks stråkkvartett i D-dur samt på konserten den 21 november: Schuberts stråkkvartett op. 29 A-moll, Beethovens stråkkvartett op. 135 F-dur och Glasunows op. 15 Drei Novelletten.

Andréas Halléns debut som ledare för Sydsvenska filharmonien i Malmö ägde rum i tisdags med en konsert, som af Sydsvenska Dagbladet får betyget »en i musikaliskt hänseende lysande och lofvande början». I ekonomiskt hänseende var resultatet mindre tillfredsställande.

Programmet upptog Egmont-uvertyren af Beethoven, två nummer för stråkorkester af V. Herbert, en suite n:r 3 af Hallén samt »Midsommarnattsdrömmen». Fröken Ebba Björkbom från Stockholm sjöng två sånger af Sjögren, en af Lassen samt Elisabets hälsning ur »Tannhäuser», och skördade härför lifligt bifall.

Sigrid Arnoldson och Jenny Lind. Fru Sigrid Arnoldson bereddes under sin härvaro, i slutet af oktober, en angenäm öfverraskning i form af en skrifvelse från Jenny Linds efterlämnade make, hr Otto Goldschmidt, hvilken samtidigt till fru Arnoldson öfversände ett porträtt af den berömda konstnärinnan jämte en skrifvelse af hennes hand. Hr Goldschmidt skrifver till fru Arnoldson: »Detta är det bästa porträtt som finnes af min maka. Det är förfärdigadt i Cannes i Frankrike år 1866. Hon var då i blomman af sin ålder och är porträtterad i den kostym hvari hon uppträdde på en välgörenhetsmatiné därstädes. *Detta var enda gången hon offentligt uppträdde i Frankrike.*»

Pianoaftnar. Pianisten Edouard Risler, välbekant från sitt besök tillsammans med hr Henri Marteau, kommer att gifva tre pianoaftnar härstädes den 25, 28 november och 3 december.

Från andra land.

Operasångaren Georg Anthes, för stockholmarne välkänd från sitt uppträdande på härvarande Opera, har enligt Lokal-Anzeiger brutit sitt kontrakt vid Hofoperan i Dresden och plötsligt afrest till Amerika. Då för någon tid sedan »Rhenguldet» uppfördes, angreps sångaren, som utförde Loges parti, af kramp i nacken och har sedan dess varit sjukrapporterad samt upprepade gånger begärt att bli löst från sina förpliktelser. Det påstås att han i Amerika skulle erhålla ett gage om 2,000 mark per afton. I Dresden hade han en årsinkomst på 30,000 mark, hvilken han ytterligare ökade genom sina ständiga gästspel i utlandet.

Paris. På Opéra comique har nu Charpentiers opera »Louise» uppförts för 150:de gången.

Berlin. Nya k. operan har med framgång uppfört »Die ledige Frau», operett i 3 akter af Josef Siegmund och Jul. Wilhelm, musik af Richard Haller. Musiken säges vara alltigenom underhållande, melodisk och spirituell; texten i början bättre än mot slutet.

Dödsfall.

Svoboda, Adalbert, f. d. redaktör af »Neue Musikzeitung» i Stuttgart 1889—1900, afled i maj i München. Han var född 26 jan. 1828 i Prag, studerade vid universitetet filosofi och konsthistoria och var från 1848 musik-, teater- och konstreferent i flere tidningar. Han var äfven pianist och har komponerat, mest pianostycken och sånger. S. blef 1850 filosofie doktor och sedan lärare vid gymnasiet i Krakau. Af hans skrifter må här nämnas »Illustrirte Musikgeschichte» i 2 band.

Wüllner, Franz, förtjänstfull musikpedagog och utmärkt dirigent, kapellmästare och direktör för konservatoriet i Köln, f. 28 jan. 1832 i Münster, har nyligen aflidit. W. var utmärkt pianist och har konserterat såsom sådan, slog sig 1854 ned i München, där han 1856 blef lärare vid konservatoriet, 1858 anställdes han som musikdirektör i Aachen men flyttade 1864 åter till München, där han 1869 efterträdde Bülow som dirigent för hofoperan och akademikonserterna. W. blef 1884 kallad till ledare af operan och Gürzenich-konserterna i Köln. Han har också visat sig vara respektabel komponist af andlig musik, kammarmusik, sånger, körer och pianostycken. Hans recitativer till Webers »Oberon» äro bekanta såsom använda vid många stora teatrar.

Ett och annat från musikvärlden.

Inbringande sångkompositioner. Såsom sådana i oerhörd grad omtalar en af Londons första musikförläggare i en engelsk tidskrift följande: Mascheronis ballad »For all Eternity», till hvilken förlagsrätten nyligen såldes till hrr Puttick & Senison i London för 40,000 kr. Sången utbjöds ursprungligen af kompositören till en förläggare därsammastädes för 200 kr.

Arthur Sullivan erhöll för sin världsberömda »Lost Chord», en sång som komponerades på mindre än en timme, från olika håll omkring 200,000 kr. Sången »In old Madrid» anses ha inbragt sin förläggare 400,000 kr. En af den engelska publikens favoritsånger, »Kathleen Mavourneen», såldes på sin tid för 100 kr., och det är helt enkelt oberäkneliga summor som den stackars kompositören därigenom gått miste om. Milton Welling fick knappt 20 kr. för sina sånger, under det att hans förläggare förtjänade minst 20,000 kr. på dem. En annan sång, »Nancy Lee», utbjöds en gång förgäfves för 200 kr., men ingen ville då köpa den. Nu förtjänar förläggaren Haybrick 30,000 kr om året på denna sång!

Om Ossip Gabrilowitsch, den berömde ryske pianovirtuosen, — som för ett par år sedan konserterade i Stockholm — berättar Oskar Bie att han redan vid 3—4 års ålder alldeles riktigt sjöng efter alla folkvisor, som hans barnjungfru kunde. Sex år gammal erhöll han sin första undervisning, och då han var nio år förespådde honom Rubinstein en stor karriär. Hans första komposition, en serenad för stråkinstrument, daterar sig från hans 12:te år. Till all lycka proklamerades han aldrig som »underbarn» utan uppträdde offentligt först 1896 i Berlin efter de mest grundliga studier.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 22:dra årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

*utgifves 1902 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen**, **porträtter** med **biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden. Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Vallingatan 11**, 2 tr., i **bok- och musikhandeln**, å posten och tidningskontor. **I landsorten** prenumereras bäst å **posten**.*

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roler,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

SIGNE HEBBE
Sturegatan 24, Stockholm.

Tillkännagifvande.

*Svensk Musiktidnings Redaktionsbyrå och Expeditionslokal är 1 Oktober flyttad till **Vallingatan 11**, 2 tr.*

Redaktionen.

Sånglektioner,

afseende god röstbildning, naturligt och smakfullt föredrag, meddelas till moderat pris af undertecknad.

Vallingatan 11, 2 tr. Frans J. Huss.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»
Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles *21 första pris*

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM
Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** verldsberömda Flyglar och Pianinos.

På C. W. K. Gleerups i Lund förlag:

Eggelings Sångbok för ungdomsskolor, läroverk och hem, innehållande *350* en-, två- och trestämmiga svenska, norska och danska sånger, 5:e omarbetade och tillökta upplagan, redigerad af M. H. (Malin Holmström), inb. 1: 60.

— — »I sitt nu föreliggande skick torde denna sångbok, såväl hvad text som musik vidkommer, vara en af våra bästa för sitt ändamål och därför förtjänt af alla skol- och upplysningsvänners beaktande. Uti denna rika samling finna vi ej blott gamla kända och kära sånger utan äfven många nya, hvilkas bekantskap är värd att göra. Utstyrseln är vacker, formatet bekvämt, priset synnerligen lågt.» *Svensk Läraretidning.*

— — »Utan tvifvel skall denna nya uppl. häfda det anseende och den popularitet, som boken redan erhållit, och skaffa den utbredning i allt vidsträcktare kretsar.»
Sydsvenska Dagbl. Snällposten

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flere årgångar, säljas billigt å tidningens expedition

Vallingatan 11, 2 tr.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Innehåll: Gillet på Solhaug, opera i tre akter af Wilhelm Stenhammar. Texten från Henrik Ibsens skådespel »Gildet paa Solhaug». — Wilhelm Stenhammar (med porträtt). — Johannes Elmblad (med porträtt). — Något om pianistisk salongsmusik IV. — Musikpressen. — Litteratur. — Den japanska musiken. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten samt från andra land. — Dödsfall. — Ett och annat från musikvärlden. — Annonser.

CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1902.